

MASZYN ROLNICZE	N O R M A B R A N Ż O W A	BN-83
	Noże do sieczkarń Wymagania i badania	1973-03
		Zamiast BN-71/1973-03
		Grupa katalogowa 0495

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są wymagania i badania dotyczące noży bębnowych i toporowych do sieczkarń.

1.2. Określenia

1.2.1. powierzchnia wewnętrzna noża — powierzchnia przylegająca do bębna lub wirnika sieczkarni, do którego mocowany jest nóż.

1.2.2. powierzchnia zewnętrzna noża — powierzchnia od strony masy podawanej do cięcia.

1.2.3. powierzchnia ścięta noża — powierzchnia, po której wykonaniu powstaje ostrze noża zakończone krawędzią tnącą.

1.2.4. krawędź tnąca — krawędź ograniczająca ustalony rysunkiem konstrukcyjnym kształt noża, wzdłuż której następuje cięcie.

1.2.5. Pozostałe określenia — wg BN-66/1900-07.

2. WYMAGANIA

2.1. Wymiary i odchyłki. Wymiary i odchyłki powinny być zgodne z dokumentacją techniczną uzgodnioną pomiędzy producentem i odbiorcą.

Odchyłki wymiarów nietolerowanych powinny być zgodne z odchyłkami szeregu zgrubnego wg PN-78/M-02139.

2.2. Materiał. Noże powinny być wykonane ze stali w gatunku o własnościach nie niższych niż: 40 HM wg PN-72/H-84030, 65 G wg PN-74/H-84032 lub N8E wg PN-78/H-85020. Dla noży do sieczkarń stacyjnych dopuszcza się dodatkowo stal w gatunku nie niższym niż 55 wg PN-75/H-84019.

2.3. Twardość. Noże toporowe powinny być obrobite ciepłnie do twardości HRC 41-49.

Noże bębnowe w strefie ostrza o szerokości oznaczonej w dokumentacji technicznej powinny mieć twardość HRC 41-49, w pozostałej strefie twardość nie powinna przekraczać HRC 30.

2.4. Wykonanie. Powierzchnię ściętą noży należy szlifować. Wartość wyróżnika chropowatości powierzchni ściętej $R_a \max = 2,5$ wg PN-73/M-04251.

Na powierzchni szlifowanej noży dopuszcza się pojedyncze uszkodzenia mechaniczne, jak rysy, o głębokości nie większej niż 0,2 mm, w ogólnej ilości nie przekraczającej 5% powierzchni szlifowanej.

Wymagania dla powierzchni nieszlifowanej — jak dla blach IV rodzaju powierzchni wg PN-81/H-92129.

Krawędź tnąca noży powinna być ostra. Dopuszcza się uszkodzenia mechaniczne i niedoszlifowania ostrza nie przekraczające 0,2 mm.

Maksymalne odchylenie powierzchni wewnętrznej noża toporowego od płaszczyzny pomiarowej nie powinno przekraczać 4 mm.

2.5. Zabezpieczenie przed korozją. Noże powinny być zabezpieczone przed korozją środkiem ochrony czasowej.

2.6. Cechowanie. Na każdym nożu, w miejscu oznaczonym w dokumentacji technicznej, należy umieścić trwałą i wyraźną cechę, zawierającą co najmniej:

- a) nazwę lub znak wytwórni,
- b) symbol KTM noża.

Dopuszcza się naklejenie metki informacyjnej.

3. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

3.1. Pakowanie. Noże jednego rodzaju i wielkości należy pakować w pojemniki zabezpieczające przed możliwością uszkodzenia krawędzi tnącej.

Do każdego opakowania powinna być przymocowana metka zawierająca co najmniej:

- a) nazwę lub znak wytwórni,
- b) symbol KTM noży,
- c) liczbę sztuk noży.

Dopuszcza się pakowanie noży wg wymagań uzgodnionych między dostawcą i odbiorcą.

3.2. Przechowywanie. Noże należy przechowywać w pomieszczeniach suchych, wolnych od substancji wywołujących korozję.

3.3. Transport. Noże opakowane wg 3.1 należy przewozić dowolnymi środkami transportowymi, w sposób zabezpieczający przed działaniem czynników wywołujących korozję i uszkodzenia mechaniczne.

Zgłoszona przez Przemysłowy Instytut Maszyn Rolniczych
Ustanowiona przez Dyrektora Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Podstaw Technologii
i Konstrukcji Maszyn TEKOMA dnia 9 listopada 1983 r.
jako norma obowiązująca od dnia 12 września 1984 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 11/1984 poz. 21)

4. BADANIA

4.1. Rodzaje badań

- sprawdzenie wymiarów i odchyłek (2.1),
- sprawdzenie materiału (2.2),
- sprawdzenie twardości (2.3),
- sprawdzenie wykonania (2.4),
- sprawdzenie zabezpieczenia przed korozją (2.5),
- sprawdzenie cechowania (2.6).

4.2. Kontrola jakości

4.2.1. Skład i licznosc partii. Partia przedstawiona do kontroli powinna zawierac noże jednego rodzaju i wielkości oraz wykonane z jednego gatunku materiału. Licznosc partii — wg uzgodnień między dostawcą a odbiorcą.

4.2.2. Sposób pobierania próbek. Z partii noży przedstawionej do kontroli należy pobrać do badań próbkę, w sposób losowy wg PN-83/N-03010.

4.2.3. Poziom kontrola — II ogólny wg PN-79/N-03021 tabl. 1.

4.2.4. Wadliwość dopuszczalna — maksimum 2,5%.

4.2.5. Wybór i stosowanie planów badania. Plany badania dla kontroli normalnej — wg tablicy. Wybór i stosowanie planów badania dla kontroli obostrzonej i ulgowej oraz warunki przejścia — wg PN-79/N-03021.

Licznosc partii	Licznosc próbki	Liczba kwalifikujaca	Liczba dyskwalifikujaca
sztuk			
1	2	3	4
do 90	13	1	2
91 ÷ 150	20	1	2
151 ÷ 280	32	2	3
281 ÷ 500	50	3	4
501 ÷ 1200	80	5	6
1201 ÷ 3200	125	7	8

4.3. Opis badań

4.3.1. Sprawdzenie wymiarów i odchyłek należy przeprowadzać za pomocą uniwersalnych przyrządów pomiarowych oraz sprawdzianów zapewniających odpowiednią dokładność pomiaru.

4.3.2. Sprawdzenie materiału należy wykonać na podstawie atestów materiałowych. W przypadkach spornych decydujące jest badanie laboratoryjne.

4.3.3. Sprawdzenie twardości należy przeprowadzić sposobem Rockwella wg PN-78/H-04355.

4.3.4. Sprawdzenie wykonania. Sprawdzenie wymagań chropowatości należy przeprowadzać przez porównanie powierzchni noży z odpowiednimi wzorami chropowatości powierzchni.

Oględziny zewnętrzne noży i sprawdzenie na zgodność z pozostałymi wymaganiami wg 2.4 należy przeprowadzać nieuzbrojonym okiem lub za pomocą lupy 5-krotnie powiększającej oraz przy użyciu uniwersalnych przyrządów pomiarowych.

4.3.5. Sprawdzenie zabezpieczenia przed korozją i cechowania należy przeprowadzać przez oględziny nieuzbrojonym okiem.

4.4. Oceny wyników badań

4.4.1. Nóż niedobry. Badany nóż należy uznać za niedobry, jeśli nie przejdzie z wynikiem dodatnim chociażby przez jedno z badań wymienionych w 4.1.

4.4.2. Ocena partii. Partię noży należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, jeżeli liczba sztuk niedobrych w próbce nie przekracza liczby kwalifikującej podanej w 4.2.5, w tablicy.

4.4.3. Postępowanie z partią noży niezgodną z wymaganiami normy. Partię noży uznaną za niezgodną z wymaganiami normy producent może przesortować i przedstawić do powtórnego badania, które jest ostateczne.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowujaca norme — Przemysłowy Instytut Maszyn Rolniczych, Poznań.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-71/1973-03

a) rozszerzono zakres stosowania normy o noże bębnowe do sieczkarń polowych,

b) odchyłki wymiarów nietolerowanych określono wg PN-78/M-02139,

c) zmieniono częściowo treść postanowień określających wymagania pakowanie i badania.

3. Normy związane

PN-78/H-04355 Pomiar twardości metali sposobem Rockwella. Skala A, B, C i F

PN-75/H-84019 Stal węglowa konstrukcyjna wyższej jakości ogólnego przeznaczenia. Gatunki

PN-72/H-84030 Stale stopowe konstrukcyjne. Gatunki

PN-74/H-84032 Stal sprężynowa (resorowa). Gatunki

PN-78/H-85020 Stal węglowa narzędziowa. Gatunki

PN-81/H-92129 Blacha cienka ze stali węglowej konstrukcyjnej wyższej jakości

PN-78/M-02139 Odchyłki wymiarów nietolerowanych

PN-73/M-04251 Struktura geometryczna powierzchni. Chropowatość powierzchni. Określenia podstawowe i parametry

PN-83/N-03010 Statystyczna kontrola jakości. Losowy wybór jednostek produktu do próbki

PN-79/N-03021 Statystyczna kontrola jakości. Kontrola odbiorcza według oceny alternatywnej. Plany badania

BN-66/1900-07 Sieczkarnie. Zespoły i części. Nazwy i określenia

4. Normy zagraniczne

CSRS ČSN 47 7802 Zamědělské stroje. Rezečky na pici a slámu. Základní údaje

Indie IS: 1511-1968 Specification for light duty chaff cutter blades (First Revision)

ZSRR ГОСТ 441-71 Ножи кормообработывающих машин

5. Symbol wg SWW — 0829-4 i 0829-6.